

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 314. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960858240/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

den kom hjem og fortaalte sin Hustrue hvad Løfte han havde gjort, blev hun heel forbittret, og udøsende saa mange Skiolds-Ord, at han maatte love hende at bryde sit Til-sagn. Hunden forladende sig paa den sluttede Accord, lod sig kort derefter indfinde udi Bondens Gaard, hvor han meenede at finde alle Dørre aabne. Men han blev der saa ilde medhandlet at han halvdød af Slag og Hugg maatte vende tilbage.

Fabelen viser, at de største Velgierninger ofte blive ilde belønnede.

25. Fabel.

Ræven stævner Æslet.

En Ræv stævnedes Æslet for Retten, beskyldende det for sviigagtig Omgang. Alle forundrede sig over hvorledes en listig Ræv kunde være forrasket af et eenfoldigt Æsel. Dommeren, som var en Kat, sagde og, at saadant kom ham ubegribeligt for. Men, saasom Ræven anførte mange glimrende Beviisligheder, til sin Sags Styrke, og det eenfoldige Æsel derimod var saa forbløffet, at det intet dertil kunde svare, vidste Dommeren ikke hvad han derved skulde gjøre; thi paa den eene Side vare anførte Beviisligheder, som ikke kunde igiendives, og paa den anden Side var en bekiendt ærlig og eenfoldig Contrapart, som hverken havde Villie eller Evne til at bedrage. Endeligen hittede han paa saadant Temperament: Efterat Processen var udageret, lod han indkalde Parterne, og afsagde saadan Sententz: Sagen opsættes til videre Efterforskning, og Parterne have her at indstille sig igien inden 10 Aars Forløb. Inden den Tiid meenede han, at baade Ræven og Æslet kunde være døde: Der siges at Løven fandt saadant Behag udi denne Dom, at han derover promoverede Katten fra Herretsfoget til Lands-Dommer.

Fabelen viser, at en Dommer, hvormeget han udi sin Samvittighed er overbevist om en Beskyldnings Urigtighed, kand han dog ikke frikiende den Beskyldte.

MORALSKE FABLES

naar Anklagerens Beviisligheder ere lovmæssige. Ikke desmindre synes det dog, at en Sag udi denne Casu, og som er af lige Natur, et Temperament kand tages, skjønt just ikke paa samme Maade.

26. Fabel.

Om Aben, som vil fiske.

En Abe, efterat hun længe havde givet Agt paa hvorledes en Fisker med Angel trok en Fisk op efter en anden, tænkte hun ved sig selv: Mon du ikke ogsaa kunde gjøre det samme? Saasom det Dyr er behændigt, og udi mange Ting søger at imitere Mennesker, søgte det efter en Angel, hvortil den hæftede en Madike, ligesom den havde seet Fiskeren at gjøre. Men, saasom den første Fisk som beed paa Angelen, var en overmaade stor Gedde, saa trok den Aben ned udi Vandet. Aben, som saae sig i Fare for at druknes, raabte da Himmelen om Hielp og sagde: Redd den stakkels Morten, som er falden i Vandet! men da den ved Aabredden fik fat paa en Riis-Green, sagde den: Lad nu kuns blive Himmell! Nu kand Morten hielpe sig selv.

Fabelen lærer, at de fleeste Mennesker ere ikke Gudfrygtige uden udi Nød og Fare, og at, naar Faren er forbi, henfalde de til deres forrige Ugudelighed igien.

27. Fabel.

Om Jomfruen og Papegojen.

En Jomfrue havde en Papegoje, hvilken hun elskede som sin egen Søster. Papegojen fortienede og at elskes; thi den var vel tegnet, forstod Music, og taledede fast ligesaa fornuftigen som Jomfruen. Men man maa i Alting holde Maade, hvilket her ikke giordes: Thi denne Kiærlighed var saa hæftig, at Jomfruen kunde ikke undvære denne Fugl, end ikke om Natten, thi den maatte ofte ligge udi hendes Seng: Men hvad skeede? En Morgen, da hun opvognede, fandt hun Fuglen halvdød, saasom den var qvalt